



**PROGRAMACIÓN  
PEDAGOGÍA  
TERAPÉUTICA  
2021-2022**

CEIP A RÚA

2021-2022

---

## ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN.....	2
2. OBXECTIVOS.....	2
3. COMPETENCIAS E CONTIDOS.....	3
4. ALUMNADO ATENDIDO.....	7
5. ORGANIZACIÓN DA INTERVENCIÓN DAS MESTRAS DE PT (Horario, Temporalización, Agrupamentos, Recursos).....	8
6. METODOLOXÍA.....	9
7. AVALIACIÓN.....	10

## 1. INTRODUCCIÓN

A atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo enmárcase dentro das actuacións previstas dende o Departamento de Orientación para a Atención á Diversidade no centro, e constitúe unha das funcións prioritarias da mestra de Pedagogía Terapéutica.

A programación de Pedagogía Terapéutica baséase nas características psicolóxicas, cognitivas, físicas, emocionais e afectivas do alumnado, nos seus niveis de desenvolvemento competencial, no contexto sociocultural no que se atopa o centro, así como nos recursos materiais e persoais dos que dispón o colexio.

Este curso, contamos con dúas mestras de Pedagogía Terapéutica:

- Rosana Rúa Pena, como mestra titular a tempo completo.
- Laura Padín Parente, a tempo parcial (dous días á semana) compartida co CEIP Castrillón, de Coiro..

## 2. OBXECTIVOS

- Adecuar a resposta educativa individualizada ás necesidades de cada alumno e alumna, prestando especial atención ós aspectos da súa personalidade e á adquisición das competencias clave.
- Favorecer o desenvolvemento dun autoconceito positivo e o incremento da autoestima do alumnado, a partir da valoración de pequenos logros persoais e académicos.
- Acompañar ao alumnado na identificación, o coñecemento e o control das propias emocións.
- Acadar un clima afectivo de traballo que permita incrementar o nivel de motivación, interese e esforzo nas tarefas escolares.
- Reforzar os coñecementos e as destrezas nas áreas instrumentais, fundamentalmente nas habilidades asociadas á lectura e á escrita.
- Utilizar diferentes técnicas que favorezan a atención e a concentración.

- Lograr o maior grao de integración posible de cada alumno e alumna na súa aula e no centro.
- Colaborar co profesorado titor no desenvolvemento de proxectos de traballo e na posta en práctica de estruturas de aprendizaxe cooperativa (apadriñamento lector, grupos de expertos...)
- Mellorar as relacións interpersoais e a convivencia no Centro, desenvolvendo as habilidades sociais e fomentando actividades de aprendizaxe cooperativa.
- Desenvolver a coordinación cos titores, cos mestres especialistas e co mestre de Audición e Linguaxe, favorecendo a coherencia e a efectividade.
- Contribuír a reforzar a función titorial.
- Colaborar coas familias no desenvolvemento dos programas educativos dos seus fillos e fillas.
- Participar nas funcións da Orientación Educativa do Centro.
- Priorizar a detección temperá de necesidades e a intervención preventiva.

### 3. COMPETENCIAS E CONTIDOS

As competencias clave desenvólvense a través do traballo nas distintas materias e da realización dos proxectos e tarefas establecidas nas programacións das aulas ás que pertence o noso alumnado. Polo tanto o noso traballo está necesariamente interrelacionado coa dinámica das aulas de referencia para cada un/unha deles.

As competencias, comúns para todo o alumnado do centro, desenvólvense nas aulas de PT e AL, da seguinte forma:

- **Competencia en comunicación lingüística:** Esta competencia está referida ao uso das catro destrezas da linguaxe, escoitar, falar, ler e escribir. No caso dos niveis máis baixos as destrezas de falar e escoitar son prioritarias en lingua castelá e lingua galega pero isto non impide o

achegamento ao código escrito e, sobre todo, á literatura infantil a través de contos e relatos, que avanzarán en profundidade en relación coa evolución de cada alumno/a. Contidos:

- Utilización da lingua oral para comunicar e expresar ideas, pensamentos e desexos.
  - Utilización axeitada das normas que rexen o intercambio lingüístico: respectar as quendas de palabra, escoitar con atención e respecto, uso do léxico preciso e variado, estruturación gramatical correcta, entoación e pronunciación clara.
  - Interese pola análise dos aspectos fónicos das palabras. Segmentación de palabras en sílabas.
  - Aproximación ao uso da lingua escrita.
  - Textos de tradición literaria: poemas, adiviñas, trabalinguas, greguerías, refráns, contos populares relacionados con cada centro de interese traballado.
  - Utilización de xestos e movementos corporais para a expresión e a comunicación.
  - Representación de personaxes, feitos e situacións cotiás.
  - Participación e disfrute en actividades de dramatización, xogo simbólico e outros xogos de expresión corporal.
- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía:** Con esta competencia preténdese desenvolver e aplicar o pensamento matemático co fin de resolver diversos problemas en situacións cotiás. Únense estas dúas competencias para interrelacional as destrezas que teñen que ver coa iniciativa científica e o desenvolvemento do espírito de investigación co uso dos números como linguaxe en diversos soportes. Contidos:
- Propiedades dos obxectos e materiais, presentes na realidade.
  - Situación de si mesmo/a e de obxectos no espazo: entre, antes de, despois de. Propiedades dos obxectos: aberto, cerrado, rápido, lento, pesado, lixeiro. Composición de crebacabezas.
  - Formas planas: cadrado, rectángulo, rombo, óvalo e corpos xeométricos: cono, esfera.
  - Clasificación. Ordenación. Seriacións

- Cuantificadores: hai máis, hai menos, metade, igual que...
  - Nocións básicas temporais: onte, hoxe, mañá. Mañá, tarde, noite. Antes, despois. Ordenación temporal: secuencias, historias...
  - Cálculo.
  - Medida do tempo: o calendario e o rexistro da data. Os días da semana. Localización temporal de actividades cotiás.
  - Pesos e medidas. Cambio de unidades.
  - Ampliación do coñecemento do mundo a través da interacción coas persoas, os obxectos, a exploración do espazo e do tempo, a partires dos centros de interese que se traballan na aula ordinaria (o corpo, os alimentos, a familia, a vivenda ...).
- **Competencia dixital:** Esta competencia baséase no uso axeitado das tecnoloxías na sociedade da información, como ferramenta de traballo, ocio e comunicación. Contidos:
- Utilización dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da Información e a Comunicación.
  - Os medios audiovisuais como ferramenta de comunicación e de creación: a prensa, a radio escolar, o proxecto de cinema...
  - Aplicación do vocabulario específico.
  - Achegamento a producións audiovisuais e valoración dos seus contidos.
- **Competencia de aprender a aprender:** Nas etapas de Educación Infantil e Primaria é fundamental que poidan aprender gozando e facelo de forma eficaz e autónoma de acordo coas esixencias en cada situación. Esta competencia fai referencia á capacidade para proseguir e persistir na aprendizaxe, organizar o propio aprendizaxe, o que conleva realizar un control eficaz da información. Buscamos aprender a construír o coñecemento a partir das súas aprendizaxes e experiencias vitais. Contidos:
- Habilidade para superar os obstáculos.
  - Obter, procesar e asimilar novos coñecementos e habilidades, así como a búsqueda e utilización dunha guía.
  - Gusto polo xogo. Coñecemento, comprensión e aceptación das regras do xogo.

- Participación e confianza nas propias posibilidades.
  - Hábitos de organización, atención, iniciativa, selección e estruturación da información, esforzo, observación.
  - Esquemas, resúmenes, mapas mentais...
  - Valoración e gusto polo traballo ben feito por un mesmo e polos demais.
- **Competencias sociais e cívicas:** Fan referencia ás formas de comportamento que preparan ás persoas para unha vida socialmente eficaz. O alumnado serán competentes para escoitar, respectar a quenda de intervención, presentarse, prestar axuda... Contidos:
- A familia e o centro escolar como primeiros grupos sociais.
  - A rúa. Observación de necesidades, ocupacións e servizos na vida da comunidade, profesións.
  - Habilidades sociais: saudar, despedirse, pedir as cousas por favor, dar as grazas...
  - Hábitos de organización, atención, iniciativa, esforzo, observación
  - Habilidades para a interacción e a colaboración: axuda, gratitude, xenerosidade, amizade e compañeirismo.
  - Incorporación de pautas axeitadas de comportamento: compartir, axudar, resolver conflitos mediante o diálogo.
  - Interculturalidade, igualdade, inclusión: interese e disposición favorable, para establecer relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos e nenas sen diferenza de cultura, xénero, capacidade...
  - Recoñecemento dos acenos de identidade cultural do entorno e interese por participar nelas: Día da paz, O Entroido, Samaín, Día do libro...
- **Competencia do sentido de iniciativa e espírito emprendedor:** Aquí conflúen elementos de desenvolvemento da autonomía persoal, coñecementos do mundo económico e valoración do entorno social e empresarial.
- **Competencia para a conciencia e expresións culturais:** Engloba coñecementos sobre a cultura propia e allea, o respecto polas

diferenzas e a valoración da interculturalidade na nosa sociedade.

Contidos:

- Expresión e comunicación de feitos e emocións a través de producións plásticas, utilizando técnicas e materiais diversos.
- Exploración das posibilidades sonoras da voz, do propio corpo, de obxectos cotiás e de instrumentos musicais.
- Discriminación de sons e os seus contrastes.
- Participación activa e goce na interpretación de cancións, xogos musicais e danzas.
- Utilización de xestos e movementos corporais para a expresión e comunicación.
- Representación de personaxes, feitos e situacións.
- Participación e goce en actividades de dramatización, xogo simbólico e outros xogos de expresión corporal.

#### 4. ALUMNADO ATENDIDO

Neste curso 2021-2022, a intervención das mestras de Pedagogía Terapéutica continúa na liña de traballo realizada nos últimos cursos que se concreta como segue:

1) **Apoio directo individualizado:** Para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, impartido tanto fóra coma dentro da súa aula de referencia, priorizando esta última modalidade. Neste curso, comezan sendo atendidos 36 alumnos e alumnas de Educación Infantil e de Educación Primaria.

Convén sinalar ademais que ao longo do curso, en función das observacións do profesorado e da información recollida nas distintas avaliacións, vanse incorporando xeralmente outros alumnos/as non diagnosticados previamente, polo que esta programación queda aberta a posibles modificacións.



2) **Apoio directo grupal:** Iníciase o apoio de 1º a 6º de Educación Primaria (con entre 2 e 3 sesións semanais en cada un deles), co triplo obxectivo de identificar posibles necesidades educativas, posibilitando a intervención preventiva, atender ao alumnado que presenta dificultades de aprendizaxe dentro o seu propio grupo de referencia, e traballar outro tipo de aspectos que inciden directamente na adquisición das competencias básicas (aprender a aprender, relacións sociais, técnicas de estudo, resolución de conflitos, mediación, preguntas, igualdade, radio escolar, cinema...).

3) **Apoio indirecto:** A través do asesoramento ao profesorado, a asistencia ás reunións do Departamento de Orientación, da Comisión de Convivencia, da Comisión de Coordinación Pedagóxica e do Claustro de Profesores, participando ademais nas sesións de avaliación e nas entrevistas coas familias, e facendo especial fincapé na coordinación e colaboración co resto do profesorado. Destacar ademais neste sentido, a participación das mestras de PT nos distintos proxectos do centro: Plan de Formación do Profesorado, Plan Proxecta Cinema en Curso e Aliménta-T Ben, Contratos Programa (modalidade CPIInnova e CPIInclúe), Radio Escolar...

## 5. ORGANIZACIÓN DA INTERVENCIÓN DAS MESTRAS DE PT (HORARIO, TEMPORALIZACIÓN, AGRUPAMENTOS, RECURSOS)

### HORARIO

O alumnado será atendido na súa aula ordinaria, na Aula de PT. Neste último caso, sairá nas materias instrumentais sen perder a conexión co traballo da aula. O horario que iniciamos en setembro, incluído na PXA, será necesariamente flexible para axustarse ás necesidades que vaian xurdindo.

### TEMPORALIZACIÓN

Tamén será flexible e adaptada ás necesidades a temporalización das intervencións que, en principio, se propoñen para todo o curso académico.

## **AGRUPAMENTOS**

Os agrupamentos de alumnado na Aula de PT ou na Aula de Desdobre, respectarán en todo momento os grupos de convivencia estable (burbulla) establecidos no Protocolo COVID do centro, procedéndose á correspondente ventilación e desinfección despois de cada sesión na que se produza cambio de grupo.

## **RECURSOS**

**Recursos persoais:** Para atender de forma axeitada ao alumnado, é imprescindible a coordinación e a colaboración entre todos os profesionais que interveñen no proceso de ensino aprendizaxe: orientadora, especialistas de PT, AL, titora, outras mestras con dispoñibilidade horaria ou especialistas, os/as propios/as compañeiros/as e a familia

**Recursos materiais:** Ademais dos materiais que normalmente atopamos nas aulas, destacaremos materiais propios das áreas a traballar, material e recursos de elaboración propia, materiais de editoriais, materiais informáticos,...

## **6. METODOLOXÍA**

A metodoloxía será fundamentalmente activa, participativa e manipulativa, procurando un ambiente estimulante que posibilite o éxito do alumno ou alumna.

O alumnado recibirá reforzo educativo e apoio específico en función das súas necesidades educativas.

Priorizaremos unha intervención preventiva e dentro da aula de referencia, excepto no caso de necesidades moi significativas que precisen atención individualizada fóra.

Os titores e mestres especialistas recibirán o noso asesoramento, a cooperación e a colaboración necesaria para atender as necesidades

educativas do alumnado dentro da aula ordinaria.

No desenvolvemento dos programas personalizados, o fundamental será que o alumno ou alumna aprenda a utilizar as súas habilidades de forma fluída e natural, acadando a xeneralización das aprendizaxes a outros contextos.

A intervención partirá sempre de metas alcanzables, reforzando cada pequeno éxito en situacións concretas, e de decisións realistas para cada alumno e alumna.

Na dinámica da Aula de Apoio, incidiremos na adquisición das competencias básicas, para o que priorizaremos o traballo das:

- Áreas perceptivas: visual, auditiva, espacial e temporal.
- Áreas motrices: movemento e coordinación, independencia persoal, desenvolvemento tónico-muscular e rítmico (sobre todo nas primeiras etapas), esquema corporal e coordinación psicomotriz fina e grosa.
- Áreas verbais: comprensión e razoamento verbal, a lectoescritura como mecanismo básico para á vida, fluidez verbal.
- Áreas cognoscitivas: memoria visual e auditiva, memoria verbal e numérica, conceptos básicos, cálculo e razoamento lóxico-matemático.
- Áreas afectivas: aspecto emocional e social .

## 7. AVALIACIÓN

- A avaliación será continua, cualitativa e personalizada, de acordo co programa específico de cada alumno ou alumna.
- Programaranse xuntanzas semanais ou mensuais, segundo os casos, entre mestres titores, mestra de PT e mestras de AL para avaliar cada proceso de intervención, ademais da avaliación trimestral.
- En determinados casos, nos que se observen e se constaten dificultades significativas no seguimento do currículo de referencia, os titores

poderán solicitar ó Departamento de Orientación unha avaliación máis profunda do alumno ou alumna, que inclúa a emisión dun informe psicopedagóxico.

- As ACIs serán avaliadas polo equipo de profesores que interveñen nelas e de acordo cos criterios establecidos nas mesmas.
- Teremos tamén en conta que algúns alumnos e alumnas reciben tratamentos médicos por diferentes causas (Epilepsia, Asma, TDAH, etc.), que poden influír nas súas aprendizaxes, no seu rendemento e incluso no seu comportamento.